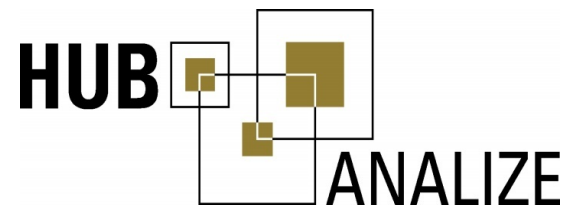

EFIKASNOST BANKARSKIH SUSTAVA U NOVIM DRŽAVAMA ČLANICAMA EU I JUGOISTOČNOJ EUROPI

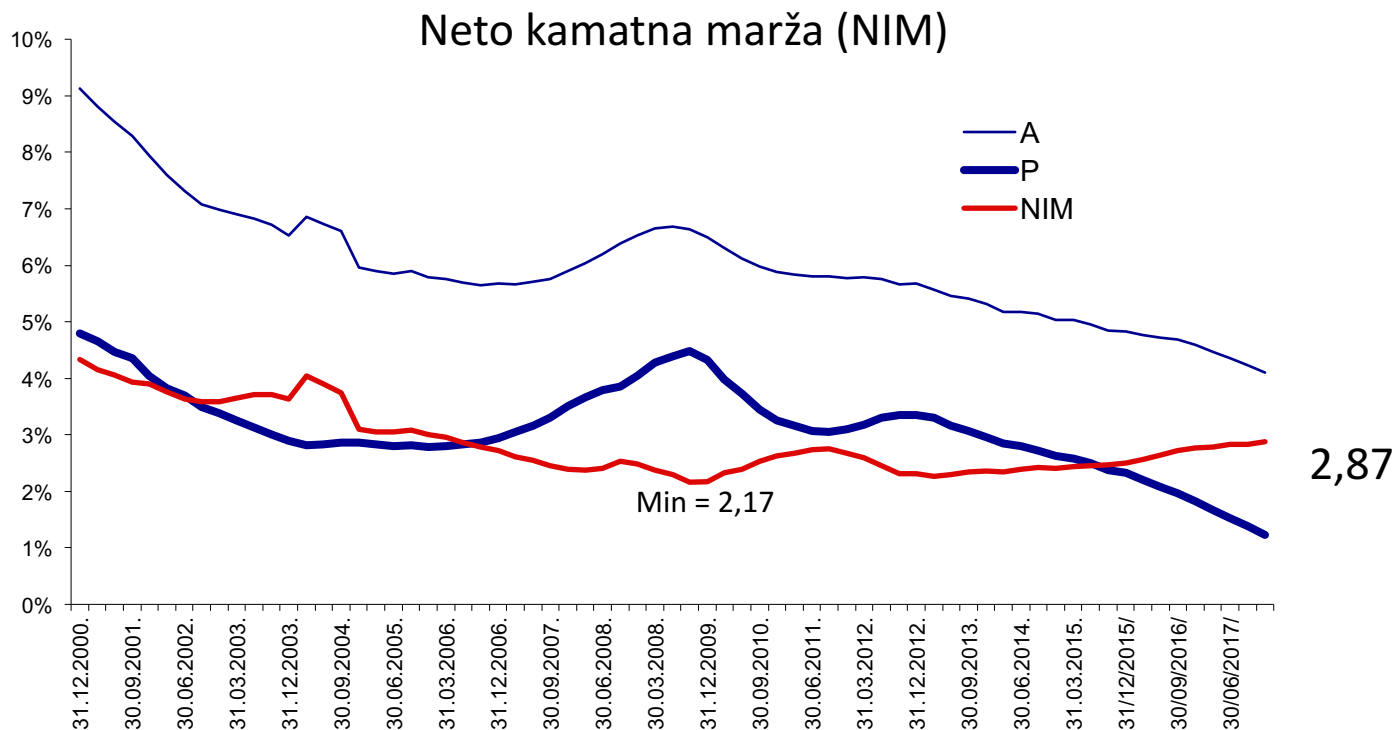
Velimir Šonje

6. Konferencija guvernera regije

Rovinj 26-27.3.2018.

Arhiv**analitika**

Zašto efikasnost?

Saturacija?
Pad?

Volumeni (rast)?
Troškovi regulacije?
Efikasnost?

Koja efikasnost?

INTERNA (TEHNIČKA) EFIKASNOST

- Transformacija inputa u outpute
- Unutarnja znanja i procesi
- Dobar menadžment u lošem okviru?

- Konkurencija
- Tehnologija

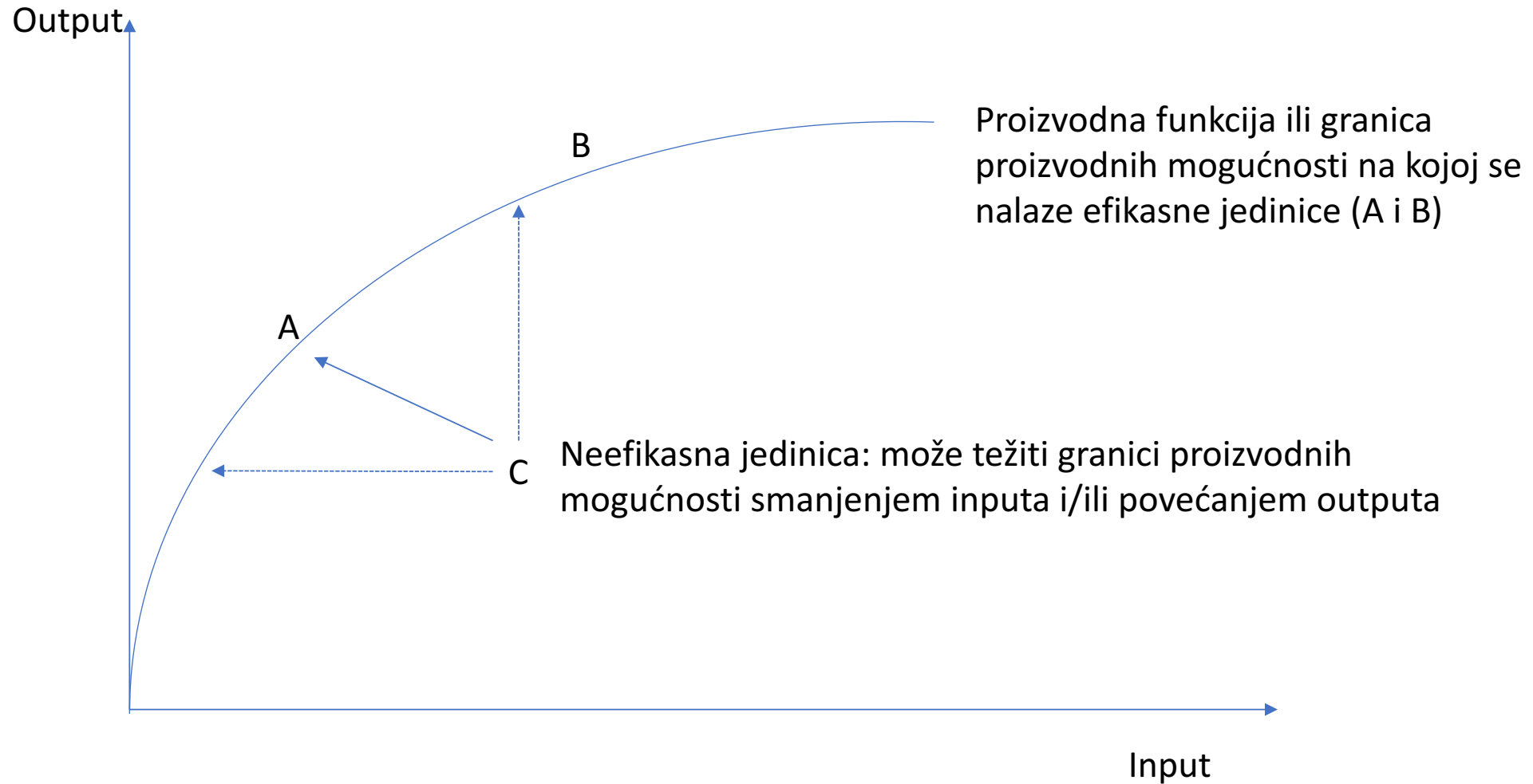
ŠIRA EFIKASNOST

- Alokativna efikasnost
 - Koji outputi
 - Kako kombinirati inpute
- Institucionalni okvir
- Makroekonomski (fiskalni) okvir
- Financijska stabilnost itd.

- Socioekonomski razvoj
- Institucije (naplata, stečaj)

Kako mjerimo (relativnu) tehničku efikasnost (DEA metoda)

*Prikaz je aproksimativan jer, zornosti radi, pretpostavlja samo jedan input i output, jednog neefikasnog proizvođača i nema promjene proizvodne funkcije

Efikasnost čega?

BANAKA IZRAVNO

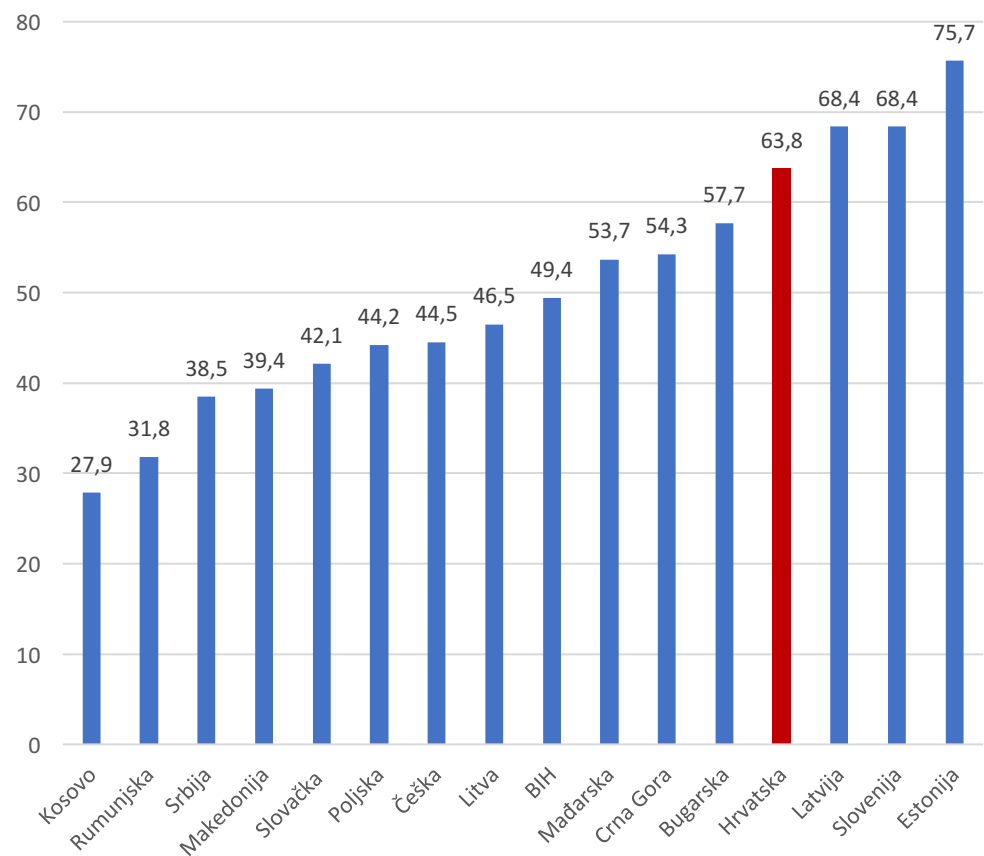
- Usporedba skupa banaka na temelju podataka o pojedinim bankama

BANKARSKIH SUSTAVA (EU+SEE)

- Usporedba na temelju podataka o bankarskim sustavima
- *Global Financial Development Database*
- Fundamentalne (strukturne) usporedbe dugoročnih prosjeka vrijednosti indikatora
- Prosjek 2005. ili 2006. – 2015.
- Važni su samo relativni odnosi

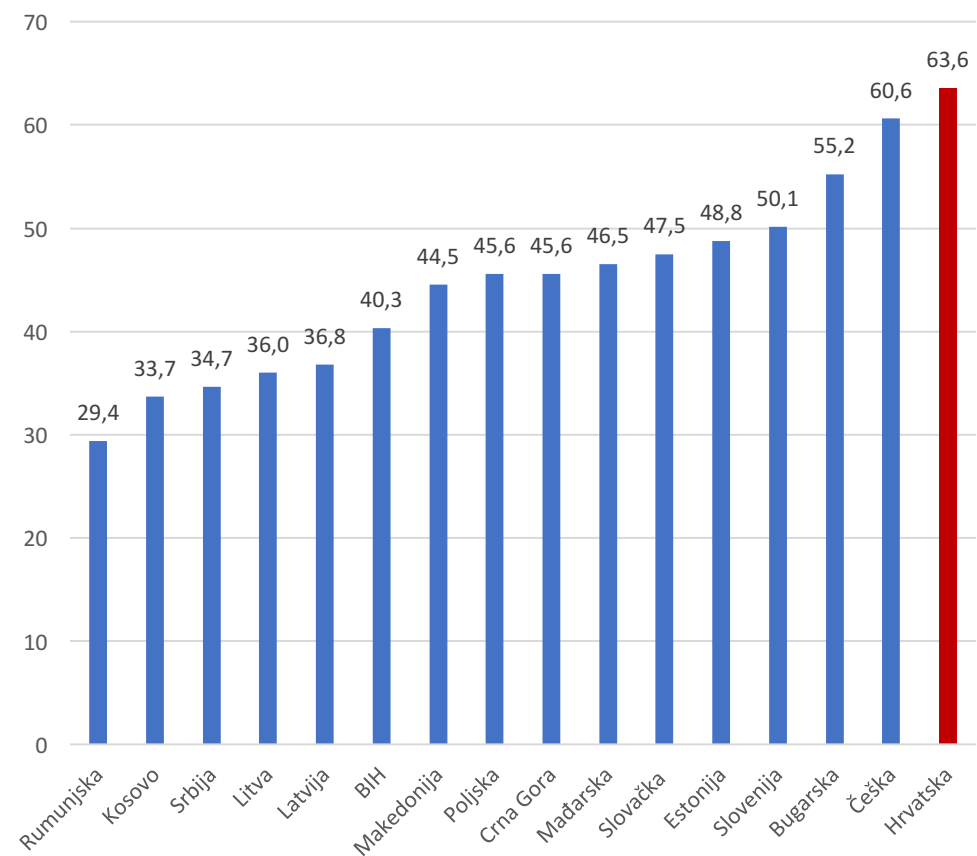
OUTPUT

Slika 1. Omjer domaćih kredita privatnom sektoru i BDP-a u %

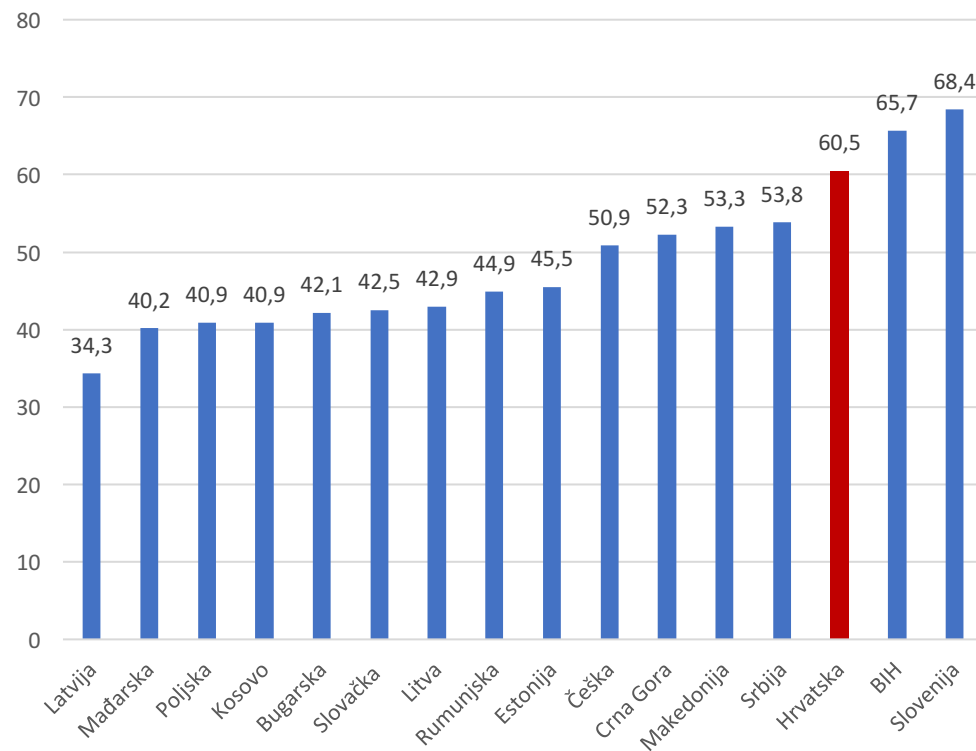
INPUT

Slika 2. Omjer depozita i BDP-a u %

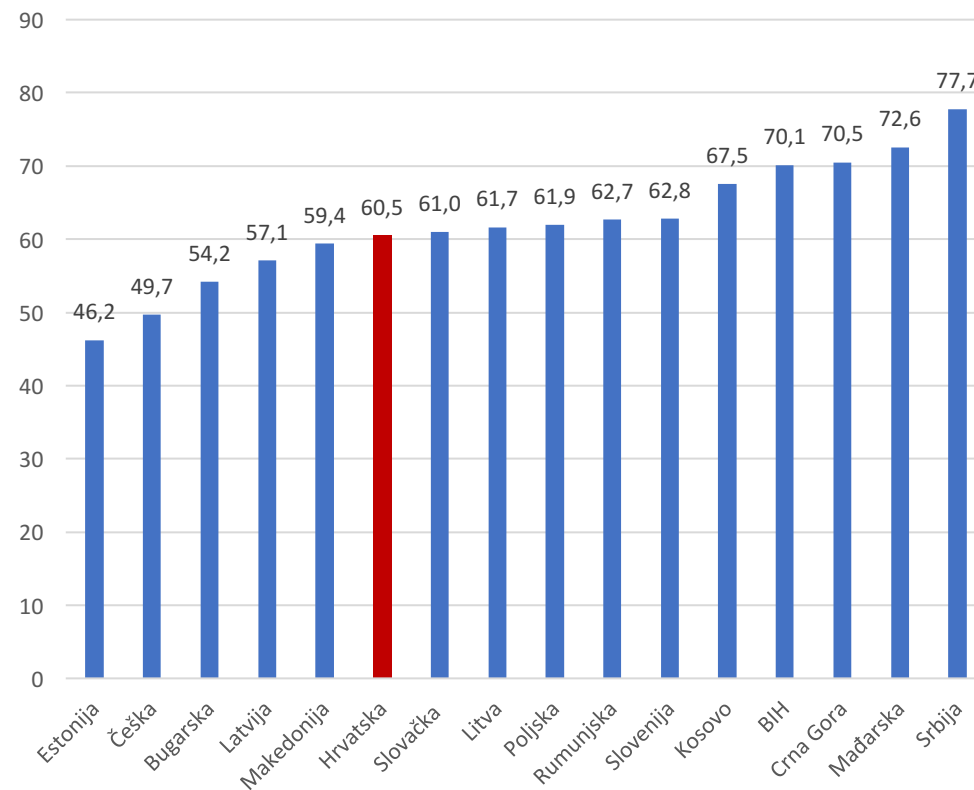
OUTPUT

Slika 5. % poduzeća s kreditom ili kreditnom linijom kod banaka

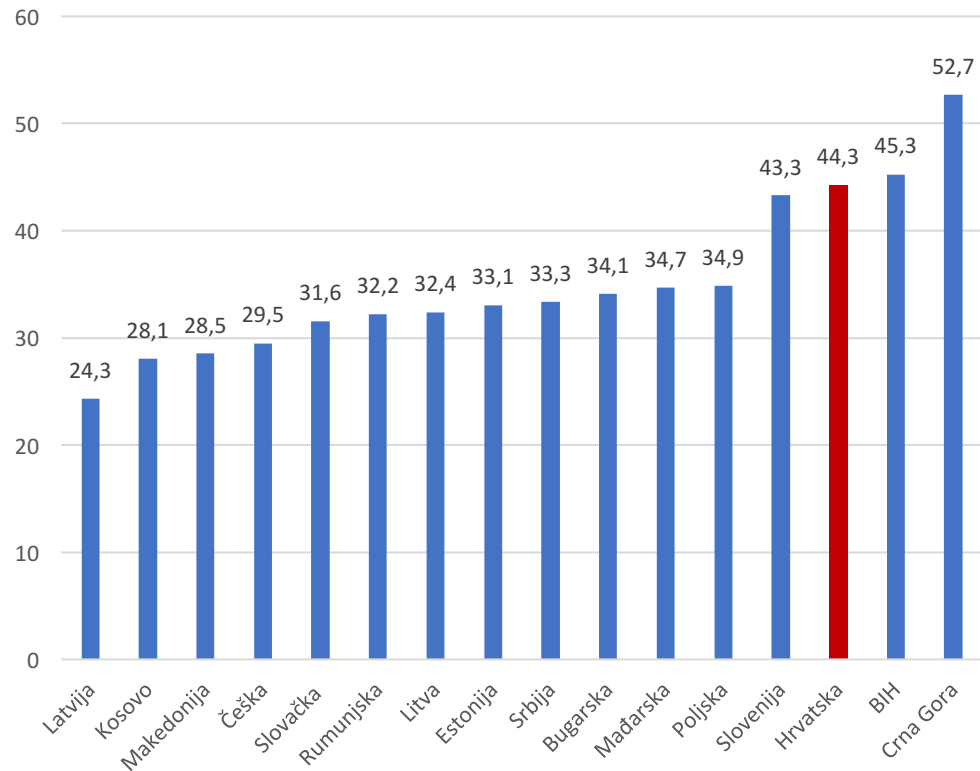
INPUT

Slika 4. Cost-income omjer u % (CIR)

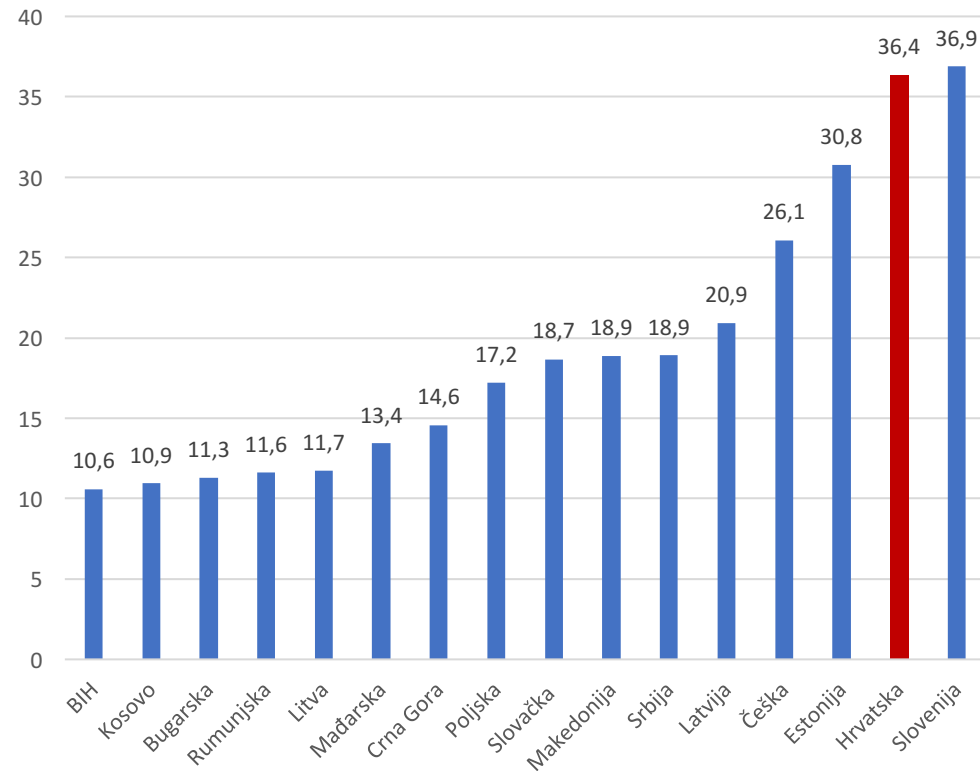
OUTPUT

Slika 7. % poduzeća koja investicije financiraju kreditom

OUTPUT

Slika 9. % stanovnika (15+) s kreditnom karticom

MODEL 1

Input: depoziti / BDP

Output: krediti / BDP, kred. kartice + 2 indikatora za poduzeća

Zemlja	Indikator efikasnosti
BIH	1
Crna Gora	1
Estonija	1
Hrvatska	1
Kosovo	1
Latvija	1
Rumunjska	1
Slovenija	1
Srbija	1
Litva	0.9
Makedonija	0.783
Mađarska	0.772
Poljska	0.739
Slovačka	0.733
Bugarska	0.716
Češka	0.674

MODEL 2

Input: CIR i C/A

Output: krediti / BDP, kred. kartice + 2 indikatora za poduzeća

Zemlja	Indikator efikasnosti
BIH	1
Crna Gora	1
Češka	1
Estonija	1
Hrvatska	1
Litva	1
Slovenija	1
Bugarska	0.992
Makedonija	0.876
Kosovo	0.841
Slovačka	0.83
Latvija	0.826
Rumunjska	0.822
Poljska	0.797
Mađarska	0.698
Srbija	0.671

MODEL 3

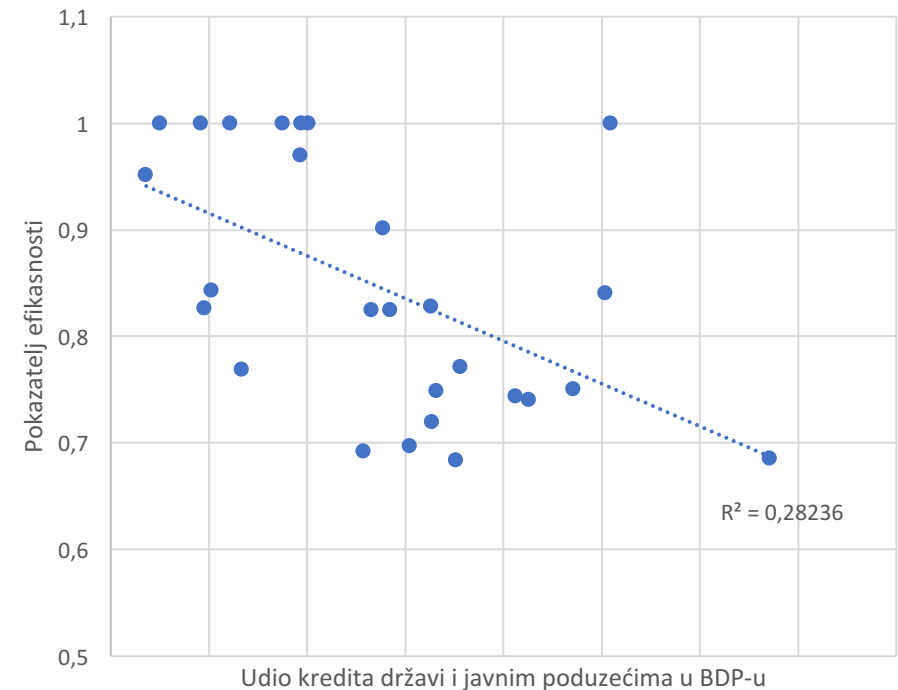
Input: Kapital/Aktiva

Output: krediti / BDP, kred. kartice + 2 indikatora za poduzeća

Zemlja	Indikator efikasnosti
BIH	1
Češka	1
Hrvatska	1
Slovenija	1
Litva	0.943
Mađarska	0.858
Estonija	0.838
Latvija	0.835
Poljska	0.796
Rumunjska	0.757
Bugarska	0.746
Slovačka	0.666
Makedonija	0.585
Srbija	0.338

Kratko o modelima za cijeli skup zemalja

- Rezultati i poredak se mijenjaju
 - Neefikasnost HR 22%-30%
- Koeficijenti efikasnosti nemaju veze sa:
 - Intenzitetom konkurencije
 - Tipom dominantnog vlasništva
 - Veličinom zemlje
 - GDP per capita prema PPS

Zaključak - rasprava

- Relativna tehnička efikasnost za danu financijsku stabilnost
- HR sustav je tehnički efikasan
 - Tražiti poboljšanja na strani vanjskih uvjeta:
 - Regulacija
 - Institucionalni okvir (naplata, restrukturiranje, stečajevi)
 - Razvoj općenito (reforme)
 - Nikada ne zanemariti poticanje konkurencije
- Što govori negativna korelacija s kreditima državi
 - Sovereign-bank nexus
 - Istiskivanje ili uspavljivanje tržišne aktivnosti
 - Još jedan naglasak da je uspostava kontra-cikličnosti ključna